

บทที่ 6

การประมาณค่า μ และ $\mu_x - \mu_y$

ในบทนี้เราจะเกี่ยวข้องกับการประมาณค่าเฉลี่ย เราจะพัฒนากระบวนการสำหรับการประมาณ μ_x และ $\mu_x - \mu_y$ และอภิปรายความสัมพันธ์ของการประมาณเป็นช่วง และการทดสอบสมมติฐาน เราจะได้เรียนรู้กระบวนการสำหรับการประมาณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสัดส่วนในบทหลังๆ

1.วิธีการประมาณ

การประมาณอาจทำได้ในสองวิธี บางครั้งเราต้องการค่าค่าเดียวเช่นการประมาณของค่าประชากร เราเรียกการประมาณนี้ว่าการประมาณแบบจุด (point estimates) เช่น ผลการหยั่งเสียงเลือกนาย ก คิดเป็นกี่ปอร์เซ็นต์ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบความถนัดเข้าสถาบันอุดมศึกษา ข คิดเป็นเท่าไร ในกรณีแรกถ้าเราต้องการหาร้อยละของประชากรทั้งหมด หรือในกรณีที่สองถ้าเราต้องการหาค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคน เราอาจทำได้โดยการประมาณค่าของลักษณะของประชากรจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การประมาณเป็นจุด(point estimate)มักเกิดความคลาดเคลื่อนซึ่งคงต้องพิจารณาว่ามันน่าคลาดเคลื่อนไปจากค่าพารามิเตอร์ของประชากรมากน้อยเพียงใดสำหรับการประมาณเป็นช่วง (interval estimates) เราจะคำนวณพิสัย (range) ของค่าหรือช่วง ซึ่งมันปรากฏอย่างสมเหตุสมผลว่าค่าพารามิเตอร์ของประชากรตกอยู่ในคำถามการหยั่งเสียงเลือกนาย ก การประมาณแบบคำตอบแบบจุดอาจกำหนดว่า 48% ของประชากรจะเลือกนาย ก ถ้าเราประมาณเป็นช่วงผลลัพธ์อาจกำหนดว่าเรามีความเชื่อมั่น 95%ว่าผู้ที่เลือกนาย ก จะไม่น้อยกว่า 45% และไม่มากกว่า 51% ของผู้ออกเสียง (ในประชากร)

ในการกำหนดขีดจำกัดที่บรรจุค่าประชากร ถ้าเรากำหนดลิมิตกว้างความน่าจะเป็นที่ค่าของประชากรย่อมจะตกอยู่ในช่วงของลิมิตก็จะสูง และถ้าเรากำหนดลิมิตแคบก็

ย่อมมีความเสี่ยงที่จะผิด ในการประมาณค่าก็จะตกอยู่ในช่วงผิดไป ตัวลิมิตเองปกติจะอ้างอิงด้วยสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น(confidence coefficient)

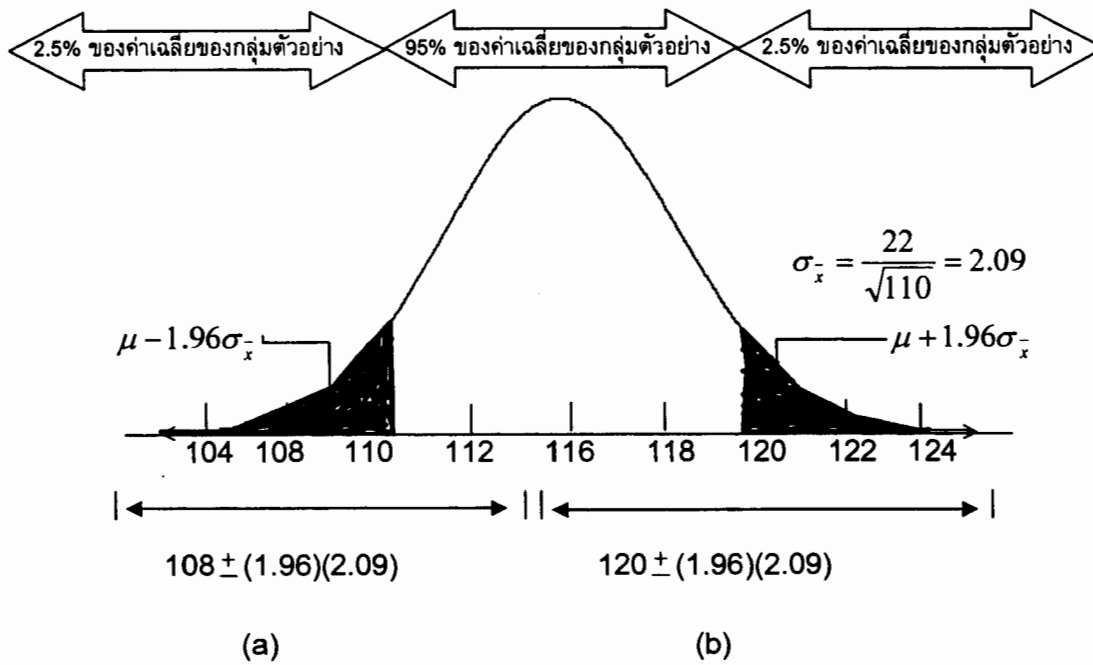
2. การประมาณเป็นช่วงของ μ_x

ในการแจกแจงปกติที่ 95% ของคะแนนจะไม่ไกลไปจากค่าเฉลี่ยเกินกว่า 1.96 ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ_x) ทำนองเดียวกัน ถ้าการแจกแจงการชักตัวอย่างของ $\bar{X}$ เป็นการแจกแจงปกติที่ 95% ของค่าเฉลี่ยของตัวอย่างก็จะไม่ไกลจาก μ_x เกินกว่า 1.96 ของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย ($\sigma_{\bar{x}}$) ในตอนนี้ถ้า 95% ของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างไม่ไกลไปจาก μ_x เกินกว่า $1.96\sigma_{\bar{x}}$ ก็จะเป็นจริงด้วยว่าที่ 95% ของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง μ_x ไม่ไกลไปจาก $1.96\sigma_{\bar{x}}$ ข้อเท็จจริงนี้ทำให้สามารถสร้างช่วงการประมาณของ μ_x สมมุติว่าแต่ละค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างถูกระบุว่า μ_x อยู่ในช่วง $\bar{X} \pm 1.96\sigma_{\bar{x}}$ สำหรับ 95% ของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ข้อความนี้จะถูกต้อง แต่ที่ 5% จะไม่ถูกต้อง ในการชักตัวอย่างแบบสุ่ม ความน่าจะเป็นคือ .95 ที่การสร้างช่วงการประมาณเป็นไปตามกฎ

$$\bar{X} \pm 1.96\sigma_{\bar{x}}$$

ซึ่งจะรวม μ_x อยู่ในช่วงนี้

รูป 6.1 แสดงการประยุกต์ของกฎนี้ สมมุติว่าเราชักตัวอย่างแบบสุ่มขนาด 110 จากประชากรที่มีการแจกแจงปกติของคะแนน IQ ซึ่ง $\mu = 112$ และ $\sigma = 22$ ในตัวอย่างนี้ $\sigma_{\bar{x}}$ คือ $22/\sqrt{110} = 2.09$ ถ้าเราชักตัวอย่างซึ่งค่าเฉลี่ยเป็น 120 เราจะอ้างว่า μ_x อยู่ที่ใดที่หนึ่งในช่วง $120 \pm (1.96)(2.09)$ หรือระหว่าง 115.90 และ 124.10 รูปนี้แสดงที่(b) ในรูป 6.1 และเราจะเห็นว่าการอ้างนั้นไม่ถูกต้อง แต่ถ้า $\bar{X}$ เป็น 108 เราจะอ้างว่า μ_x อยู่ในช่วง $108 \pm (1.96)(2.09)$ หรือระหว่าง 103.90 และ 112.10 ช่วงนี้แสดงที่ (a) การอ้างนี้ถูกเพราะว่า 120 อยู่ใน 5% ของค่าเฉลี่ยกลุ่ม ตัวอย่างที่อยู่ไกลจาก μ_x กว่า $1.96\sigma_{\bar{x}}$

รูป 6.1

รูป 6.1 การแจกแจงของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเมื่อ $n = 110$ ซักจากลักษณะประชากร โดย $\mu = 112$ และ $\sigma = 22$ (a) การประมาณช่วงของ μ สร้างจาก $\bar{X} = 108$ การประมาณครอบคลุม μ (b) การประมาณช่วงของ μ สร้างจาก $\bar{X} = 120$ การประมาณไม่ครอบคลุม μ

ที่ 95% ของช่วงความเชื่อมั่นสำหรับ μ เป็นช่วงที่สร้างจาก 95% ของช่วงที่รวม μ อยู่ด้วย เราอาจต้องการให้แน่ใจว่าการประมาณของเรารวม μ_x ถ้าเราใช้ความน่าจะเป็น .99 เพราะว่า 99% ของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตกระหว่าง $\mu \pm 2.58\sigma_{\bar{x}}$ เราอาจประมาณสำหรับความน่าจะเป็น .99 ที่ช่วงจะครอบคลุม μ_x โดยกฎ

$$\bar{X} \pm 2.58\sigma_{\bar{x}}$$

แม้ว่าสองระดับของความน่าจะเป็น .95 และ .99 ถูกใช้ตามปกติในการประมาณช่วง แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่จะสร้างการประมาณความเชื่อมั่นที่ความน่าจะเป็นอื่น ๆ ตามที่เราปรารถนา

กระบวนการที่กล่าวมาแล้วนั้นต้องรู้ค่าของ $\sigma_{\bar{x}}$ ซึ่งต้องรู้ σ_x ในกรณีที่ไม่ทราบค่า σ_x เราต้องแทน $s_{\bar{x}}$ ด้วย $s_x / \sqrt{n}$ เป็นค่าประมาณของ $\sigma_{\bar{x}}$ ในการสร้างช่วงการประมาณมีลักษณะอย่างเดียวกันยกเว้นว่าค่าที่เหมาะสมจะใช้ t แทน z

กฎสำหรับการสร้างการประมาณเป็นช่วงของ μ_x เมื่อไม่ทราบ σ_x

$$\bar{X} \pm t_p s_{\bar{x}}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการชักการสุ่ม

$s_{\bar{x}}$ คือ การประมาณของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย

t_p คือ ขนาดของ t เมื่อความน่าจะเป็นเป็น p ที่ได้จากค่าของการเบี่ยงเบน

$df = n-1$ เป็นระดับชั้นความเสรีที่สอดคล้องกับ s

ตัวอย่าง ผลการทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งจำนวน 25 คน ปรากฏว่า $\bar{X} = 86.0$ และ $s_{\bar{x}} = 15.2$ จงสร้างช่วงความเชื่อมั่น 95% สำหรับ μ_x

วิธีทำ ขั้นแรกเราคำนวณความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย

$$s_{\bar{x}} = \frac{s_x}{\sqrt{n}} = \frac{15.2}{\sqrt{25}} = 3.04$$

จำนวนขององศาเสรีที่สมนัยกับ $s_{\bar{x}}$ คือ $n-1$ หรือ 24 จากตาราง D

ในภาคผนวก ค่าที่เหมาะสมของ t คือ 2.064 ขีดจำกัดคือ

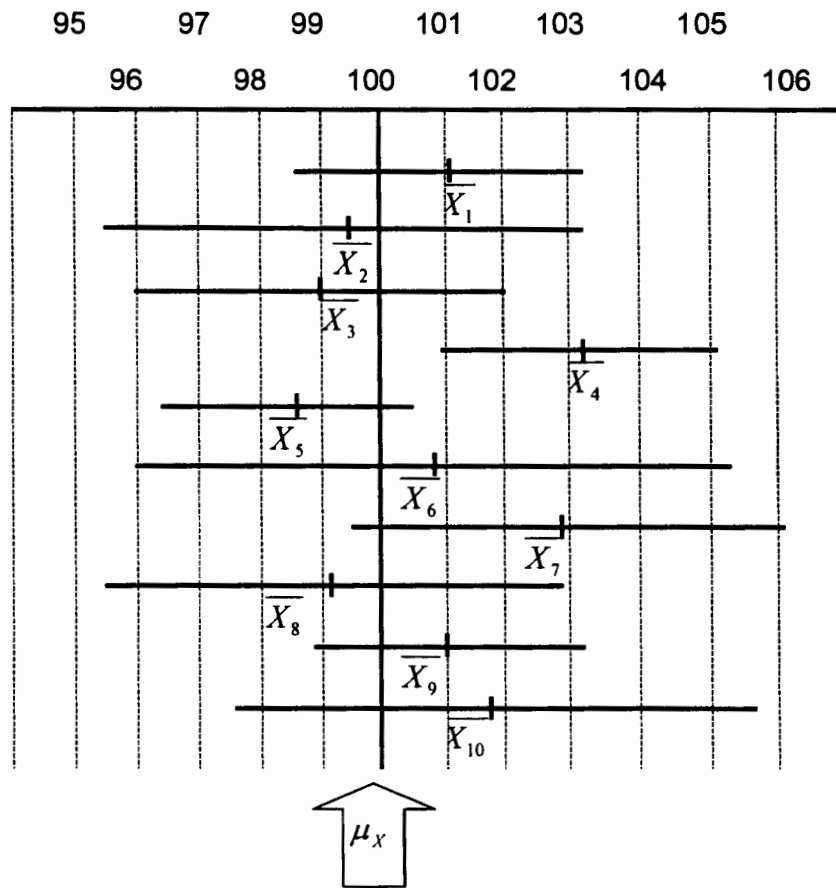
$$\bar{X} \pm t_{.05} s_{\bar{x}}$$

ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
= $86.0 - (2.064)(3.04)$	= $86.0 + (2.064)(3.04)$
= 79.73	= 92.27

เมื่อเราสร้างช่วงตามกฎที่ใช้ในตัวอย่าง ซึ่งกล่าวได้ว่าความน่าจะเป็นคือ .95 ที่ช่วงนี้จะรวม μ_x ด้วย ปกติเราจะเขียนช่วงความเชื่อมั่น

$$C(79.73 \leq \mu_x \leq 92.27) = .95$$

ข้อความอาจตีความได้ว่า เรามีความเชื่อมั่น 95% ที่ μ_x ตกระหว่าง 79.73 และ 92.27 จำไว้ว่ามันเป็นช่วงที่แปรเปลี่ยนจากการประมาณสู่การประมาณและไม่ใช่ค่าของ μ_x เพราะว่า μ_x เป็นค่าคงตัวไม่มีการแปรเปลี่ยน รูป 6.2 แสดงบางช่วงที่อาจเป็นผลลัพธ์ ถ้าตัวอย่างถูกเลือกโดยการสุ่มและคำนวณช่วงเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างโดยกระบวนการที่กล่าวมาแล้ว

รูป 6.2 การประมาณช่วงของ μ_x สร้างจากค่าเฉลี่ยของหลายๆตัวอย่าง เมื่อไม่ทราบ σ

3 การประมาณช่วงของ $\mu_X - \mu_Y$

เราสามารถประมาณช่วงของความแตกต่างระหว่าง μ_X และ μ_Y ซึ่งมีหลักตรรกะและกระบวนการเหมือนกับค่าเฉลี่ยเชิงเดียว

กฎสำหรับการสร้างการประมาณช่วงของ $\mu_X - \mu_Y$ เมื่อไม่ทราบค่า σ_X และ σ_Y

$$\bar{X} - \bar{Y} \pm t_p s_{\bar{X}-\bar{Y}}$$

เมื่อ $\bar{X} - \bar{Y}$ คือความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มตัวอย่าง

$s_{\bar{X}-\bar{Y}}$ คือการประมาณของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างสองค่าเฉลี่ย

t_p คือขนาดของ t เมื่อความน่าจะเป็นเป็น p ที่ได้จากค่าของการเบี่ยงเบน

$$p = 1 - C$$

ถ้าความแตกต่างระหว่างสองค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างไม่ไกลไปจากความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองประชากรกว่า $t_p s_{\bar{X}-\bar{Y}}$ ข้อยืนยันจะถูกต้อง กรณีอื่นจะไม่ถูกต้อง เพราะว่า 95% ของความแตกต่างที่ได้รับ (ภายใต้การชักตัวอย่างการสุ่ม) ระหว่างสองค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในช่วง 95% ของการยืนยันที่ทำโดยกระบวนการต่อไปนี้จะถูกต้อง ถ้าเราชักคู่ของตัวอย่างโดยการสุ่ม ความน่าจะเป็นคือ .95 ที่การประมาณช่วงสร้างโดยกระบวนการนี้ $(\bar{X} - \bar{Y}) \pm t_p s_{\bar{X}-\bar{Y}}$ จะรวมค่าจริงของ $\mu_X - \mu_Y$

ตัวอย่าง จากการวิจัยทางคลินิกอ้างว่ามีวิธีใหม่ในการรักษาโรคหวาดระแวง (paranoid schizophrenia) ได้ดีกว่า สุ่มคนไข้ 30 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มกลุ่มละ 15 คน กลุ่มหนึ่งจะได้รับวิธีการรักษาแบบใหม่ อีกกลุ่มได้รับการรักษาแบบมาตรฐาน มีคนไข้ 2 คนในการรักษาแบบใหม่อยู่ไม่ครบเวลาการศึกษา เราจะกำหนดกลุ่มรักษาแบบใหม่เป็น X และกลุ่มที่รักษาตามแบบมาตรฐานเป็น Y เราต้องการคำนวณ 99% ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับข้อมูลต่อไปนี้ (คะแนนสูงแสดงความหวาดระแวงมาก)

ตาราง

การรักษาแบบใหม่	การรักษาแบบมาตรฐาน
$\bar{X} = 88.0$	$\bar{Y} = 91.0$
$s_x = 11$	$s_y = 13.0$
$n_x = 13$	$n_y = 15$

วิธีทำ สำหรับตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน $df = (n_x - 1) + (n_y - 1)$ และ t_p ต้องตรวจสอบ ในการนำเสนอปัญหา $df = 26$ และค่าวิกฤตของ t คือ $t_{.005} = 2.779$ ความคาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกำหนดโดยสูตร

$$s_{\bar{X}-\bar{Y}} = \sqrt{\frac{\sum(X-\bar{X})^2 + \sum(Y-\bar{Y})^2}{(n_x-1) + (n_y-1)} \left(\frac{1}{n_x} + \frac{1}{n_y} \right)}$$

จากโจทย์ข้อนี้ถ้า $s_{\bar{X}-\bar{Y}} = 4.21$ ช่วงความเชื่อมั่น 99% $\delta = 0.01, \delta/2 = 0.005$ หาจาก

$$(\bar{X} - \bar{Y}) \pm t_{.005} s_{\bar{X}-\bar{Y}}$$

ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
$= (88.0 - 91.0) - (2.779)(4.21)$	$= (88.0 - 91.0) + (2.779)(4.21)$
$= -3.0 - 11.70$	$= -3.0 + 11.70$
$= -14.70$	$= 8.70$

ซึ่งจะได้

$$C[-14.7 \leq (\mu_x - \mu_y) \leq +8.7] = .99$$

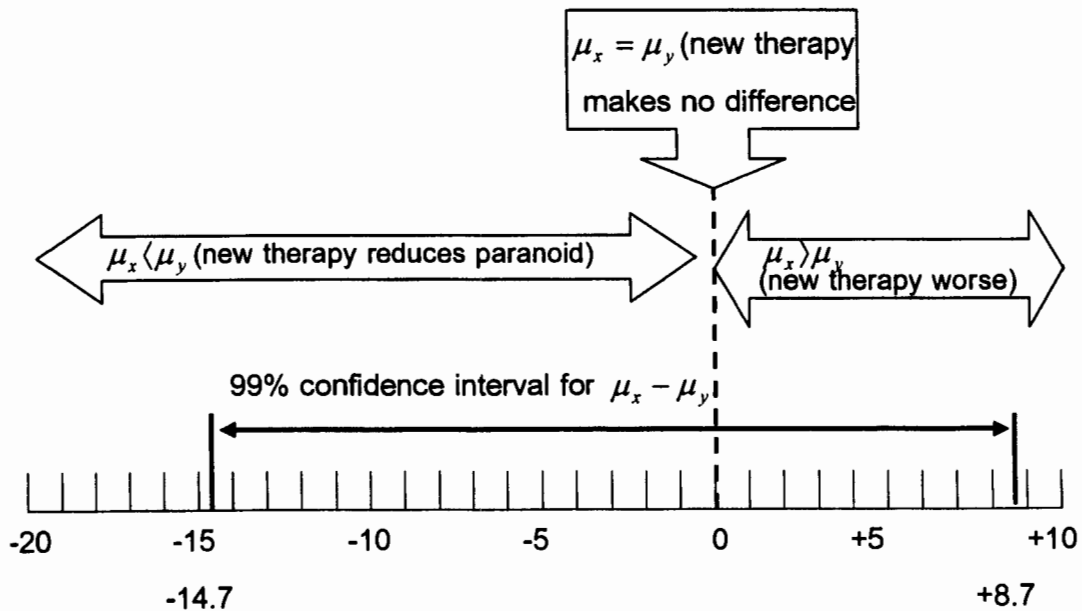
ค่าลบสำหรับ $\mu_x - \mu_y$ บ่งชี้ μ_y ใหญ่กว่า μ_x ในขณะที่ค่าบวกบ่งชี้ μ_x ใหญ่กว่า μ_y

เราสามารถหาว่าที่เชื่อมั่น 99% ความแตกต่างที่แท้จริงระหว่างอัตราค่าเฉลี่ยความหวาดระแวง จะตกที่ไหนสักแห่งระหว่าง -14.70 ถึง 8.70 ซึ่งแสดงในรูป 6.3 สังเกตว่าความแตกต่างของ 0 หรือไม่มีความแตกต่างทั้งหมด ตกในช่วง

ตัวอย่างที่แล้วแสดงกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน เมื่อตัวอย่างเป็นอิสระกระบวนการจะเหมือนกันยกเว้นการคำนวณ $s_{\bar{x}-\bar{y}}$ สำหรับตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกันกำหนดโดยสูตร

$$s_{\bar{x}-\bar{y}} = \sqrt{S_x^2 + S_y^2 - 2r_{xy}S_xS_y}$$

ระลึกว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน $df = n-1$ เมื่อ n เป็นจำนวนคู่ของคะแนนค่าของ t_p ควรแยกแยะดังนี้

รูป 6.3 99% ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างที่แท้จริงในการศึกษาอัตราความหวาดระแวง

4 การคำนวณช่วงการประมาณ

สรุปการคำนวณสำหรับค่าเฉลี่ยเชิงเดี่ยวเราหา

$$d_1 = \frac{t_p s_{\bar{X}}}{s_x} \dots\dots\dots(6.1)$$

เมื่อ d_1 เป็นความแตกต่างระหว่าง $\bar{X}$ และลิมิตภายนอก (outer limit) ของการประมาณช่วงที่แสดงในพจน์ของจำนวนของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร สูตรนี้มีความสะดวกถ้าได้คำนวณการประมาณช่วงในเบื้องต้น

เราสามารถประยุกต์แนววิธีเดียวกันกับการประมาณช่วงของความแตกต่างระหว่างสองค่าเฉลี่ย ให้เรานำการประมาณช่วง $C[-14.7 \leq (\mu_x - \mu_y) \leq +8.7] = .99$ ที่คำนวณไว้ในตอนต้น ในการแสดงความแตกต่างในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เราคำนวณ

$$d_2 = \frac{t_p s_{\bar{X}-\bar{Y}}}{s_{av}} \dots\dots\dots(6.2)$$

เมื่อ d_2 เป็นความแตกต่างระหว่าง $(\bar{X} - \bar{Y})$ และลิมิตภายนอกของการประมาณช่วงแสดงในพจน์ของจำนวนของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร และ s_{av} เป็นค่าเฉลี่ยของ s_x และ s_y ประยุกต์สูตรนี้กับการประมาณช่วงปัจจุบัน จะได้

$$d_2 = \frac{(2.779)(4.21)}{(11.0+13.0)/2} = 0.97$$

สิ่งนี้ยืนยันว่าความแตกต่างระหว่างสองค่าเฉลี่ยที่แท้จริงอยู่ใน 0.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความแตกต่างที่ได้รับตามช่วงความเชื่อมั่น 99%

5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดสำหรับการประมาณของ μ_x และ $\mu_x - \mu_y$

สมมติเราต้องการประมาณ μ_x ซึ่งมันจะไม่ไกลจาก $\bar{X}$ กว่าจำนวนที่กำหนด ซึ่งสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ถ้าเราสามารถประมาณก่อนที่เราจะเริ่มมันมันเป็นไปได้ที่จะประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการผลอันนี้ ความต้องการขนาดกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดย

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสำหรับการประมาณช่วงของ μ_x ของความกว้างที่กำหนดให้

$$n = \left(\frac{\sigma z_p}{w} \right)^2 \quad \dots\dots\dots(6.3)$$

เมื่อ w เป็นระยะทางที่มากที่สุด ที่ต้องการระหว่าง $\bar{X}$ และลิมิตของการประมาณของ μ_x ถ้า σ_x ประมาณเป็น 16 และเรามีเป้าหมายประมาณ μ_x ด้วยความเชื่อมั่น 95% ที่มันจะไม่ไกลจาก $\bar{X}$ ไปกว่า 4 จุด การคำนวณจะเป็น

$$n = \left(\frac{(16)(1.96)}{4} \right)^2 = 61$$

เมื่อสร้างช่วงที่ขึ้นกับการประมาณ σ_x จากตัวอย่าง การประมาณขนาดของตัวอย่างเป็นการประเมินค่าต่ำเกินจริง โดยเฉพาะถ้าต้องการกลุ่มตัวอย่างเล็ก ในกรณีนี้เป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่กว่าที่กำหนดในสูตร 6.3 ตามข้อเท็จจริง เมื่อใดก็ตามที่เป็นสิ่งสำคัญ ควรจะมีกรณีมากกว่าสูตร 6.3 ที่แนะนำ

เราสามารถประมาณ $\mu_x - \mu_y$ ด้วยระดับความเชื่อมั่นที่กำหนดที่มันไม่ไกลจาก $(\bar{X} - \bar{Y})$ กว่าจำนวนที่กำหนดให้ เริ่มต้นเราจะพิจารณากรณีสำหรับตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน เมื่อตัวอย่างมีขนาดใกล้เคียงกันและมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่า $\sigma_x = \sigma_y$ (หรือเกือบเท่ากัน) เราจะหาขนาดของแต่ละกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยคำนวณขนาดของตัวอย่างตามสูตร 6.3 และคูณผลนั้นด้วย 2 ในการประยุกต์นี้ของสูตร w เป็นค่าสูงสุดของคะแนน (score point)

ระหว่าง $(\bar{X} - \bar{Y})$ และขีดจำกัดของการประมาณของ $\mu_X - \mu_Y$ ในการประยุกต์เป็นไปได้อันจะทำการน้อยค่าประมาณของ σ

สมมติเราต้องการประมาณ $\mu_X - \mu_Y$ ด้วยความเชื่อมั่น 95% ที่มันจะไม่ไกลจาก $(\bar{X} - \bar{Y})$ กว่า 4 จุดคะแนน (score point) และที่เราสามารถอยู่บนสมมติฐานที่ปลอดภัย $\sigma_X = \sigma_Y = 16$ ขนาดของตัวอย่างเท่าไรเป็นสิ่งที่ต้องการ การคำนวณคือ

$$n = 2 \left[\frac{(16)(1.96)}{4} \right]^2 = 123$$

ถ้าตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน เราจะหาจำนวนของกลุ่มของสมาชิกโดยกระบวนการเดียวกัน ยกเว้นว่าเราคูณผลค่าของ n ด้วย $(1-p)$ อีกครั้ง เราต้องประมาณ p (ค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันสำหรับประชากร)

6 ความสัมพันธ์ระหว่างการประมาณช่วงและการทดสอบสมมติฐาน

การประมาณช่วงและการทดสอบสมมติฐานเป็นสองด้านของเหรียญเดียวกัน สำหรับพารามิเตอร์ของประชากรส่วนใหญ่หรือความแตกต่างของสองประชากรช่วงความเชื่อมั่นบรรจุทุกค่าของ H_0 ที่ควรยอมรับที่ใช้การทดสอบโดยใช้ $\alpha = 1-C$ (สำหรับสมมติฐานแย้งที่ไม่มีทิศทาง) ถ้าค่าเฉพาะใน H_0 ตกในช่วง เราจะยอมรับ H_0 ในการทดสอบสมมติฐาน ในขณะที่ถ้าค่านั้นตกนอกช่วงเราจะปฏิเสธ

พิจารณาตัวอย่าง ปัญหาหนึ่งมี $\bar{X} - \bar{Y} = +12$, $S_{\bar{X}-\bar{Y}} = 4.8$ และ $n = 25$ สำหรับทั้งสองกลุ่ม เมื่อสมมติฐานว่างของความแตกต่างเป็นศูนย์ถูกทดสอบ $t = 12/4.8 = +2.5$ ความแตกต่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t_{crit} = \pm 2.02$ สำหรับระดับชั้นความเสรี

$$\text{เนื่องจาก } \bar{X} - \bar{Y} \pm 2.02(4.8) = 12 \pm 2.02(4.8)$$

คำนวณการประมาณช่วงจากข้อมูลชุดเดียวกันจะได้

$$C[2.30 \leq (\mu_X - \mu_Y) \leq 21.70] = .95$$

การประมาณช่วงนี้กล่าวว่าค่า μ_x มากกว่า μ_y จาก 2.30 ถึง 21.70 สังเกตว่า ช่วงไม่รวมความแตกต่างที่เป็นศูนย์ นอกจากนั้น การประมาณช่วงให้ข้อมูลว่าความแตกต่างที่แท้จริงควรเป็นเท่าไร

พิจารณาตัวอย่างอื่นๆเช่น ถ้าการประมาณช่วงได้เป็น $C[-7.70 \leq (\mu_x - \mu_y) \leq 11.70]$ เราจะพบว่า ศูนย์อยู่ระหว่างค่าที่เป็นไปได้ที่ความแตกต่างอาจเกิดขึ้น เมื่อเราทดสอบสมมุติฐานว่างที่ไม่มีความไม่แตกต่างที่ $\alpha = .01$ จะได้ว่า t เล็กกว่าค่าที่จำเป็นต้องปฏิเสธสมมุติฐาน

แบบฝึกหัดที่ 6

1. กำหนด $\bar{X} = 60$, $s_x = 10$, $n = 100$ จงสร้างการประมาณช่วงของ μ_x เมื่อ
  - 1.1 $C = .95$
  - 1.2 $C = .99$
2. กำหนด $\bar{X} = 114$, $s_x = 32$, $n = 84$ จงสร้างการประมาณช่วงของ μ_x เมื่อ
  - 2.1 $C = .95$
  - 2.2 $C = .99$
3. กำหนด $\bar{X} = 164$, $s_x = 22$, $n_x = 34$, $\bar{Y} = 172$, $s_y = 20$, $n_y = 50$ สมมุติว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน จงสร้างการประมาณช่วงของ $\mu_x - \mu_y$ เมื่อ
  - 3.1 $C = .95$
  - 3.2 $C = .99$
4. กำหนด $\bar{X} = 94$, $s_x = 16$, $n_x = 65$, $\bar{Y} = 89$, $s_y = 18$, $n_y = 80$ สมมุติว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน จงสร้างการประมาณช่วงของ $\mu_x - \mu_y$ เมื่อ
  - 4.1 $C = .95$
  - 4.2 $C = .99$
5. กำหนด $\bar{X} = 2.80$, $s_x = 0.28$, $n_x = 16$,
  - 5.1 จงสร้างการประมาณช่วงของ μ_x เมื่อ $C = .95$
  - 5.2 คำนวณ d_1
6. ใช้ข้อมูลในปัญหาข้อ 3 ติความการประมาณช่วง $\mu_x - \mu_y$ ในพจน์ของ d_2 โดยใช้ $C = .95$ การประมาณมีความแม่นยำหรือไม่อธิบาย